

ادغام مفاهیم آینده نگاری و پیش بینی جهت بهبود مدیریت بحران سوانح طبیعی

کاوه فریدمهجر^۱، سعید گیوه چی^۲

۱- کارشناس ارشد، تهران، دانشگاه تهران

۲- دکتری، تهران، دانشگاه تهران

k.Faridmohajer@gmail.com

خلاصه

توجه به تفاوت آینده نگاری و پیش بینی بسیار مهم است چرا که آینده نگاری یک فرآیند است، نه یک تکنیک و هدف آن پیش گویی آینده نیست بلکه شکل دادن و ساخت آینده به وسیله تعیین و همسو شدن با چشم اندازهای بلند مدت موجود جهت حصول شرایط مطلوب می باشد. در این مقاله به بررسی تفاوت آینده نگاری و پیش بینی در مدیریت سوانح پرداخته می شود و در نهایت جهت ادغام آینده نگاری و پیش بینی، چهارچوب اصلی کنترل ریسک مورد توجه قرار می گیرد. در این پژوهش به بررسی نظرات خبرگان از طریق مطالعه انتقادی متون و منابع خارجی و داخلی پرداخته می شود. با توجه به نگرشهای تحلیل محتوا، مطالعه چشم انداز، نشانه شناسی و ساختار شکنی از روش تجزیه و تحلیل متنی (روش نوشتاری) به انجام این پژوهش پرداخته می شود. با ادغام هر دو دیدگاه توسعه بلند مدت و پیش بینی کوتاه مدت خطر و ریسک، مفهوم کنترل ریسک می تواند به صورت بهینه، به منظور ادغام مفاهیم آینده نگاری و پیش بینی، جهت بهبود مدیریت سوانح طبیعی بکار بسته شود.

کلمات کلیدی: آینده نگاری، پیش بینی، کنترل ریسک، سوانح طبیعی

۱. مقدمه

این موضوع که جوامع مدیریت سانحه از آنچه در حال رخ دادن است و چه حادثه ای امکان بروز دارد و آنچه که یک سانحه در پی دارد، آگاه باشند، بسیار حیاتیست. همچنین اطلاع از اینکه به سبب رخداد سوانح چه آسیب ها و تهدیداتی ایجاد می گردد و روش های جلوگیری و کاهش اثر، تعیین شده باشند، بسیار مهم است. عبارت پیش بینی تا حدی در تضاد تناقض با مفهوم آینده نگاری است. توجه به تفاوت آینده نگاری و پیش بینی بسیار مهم است چرا که آینده نگاری یک فرآیند است، نه یک تکنیک و هدف آن پیش گویی^۳ آینده نیست بلکه شکل دادن و ساخت آینده به وسیله تعیین و همسو شدن با چشم اندازهای بلند مدت موجود جهت حصول شرایط مطلوب می باشد در حالی که پیش بینی کاربرد ویژه مرحله انتهایی فاز کاهش یعنی پیش بینی و هشدار سریع است. هدف نهایی در برنامه ریزی های مدیریت سوانح کنترل ریسک در زمان حال و آینده از طریق برنامه ریزی ها و اقدامات مرتبط می باشد. ادغام هر دو دیدگاه توسعه بلند مدت و پیش بینی کوتاه مدت خطر و ریسک، مفهوم کنترل ریسک می تواند به صورت بهینه جهت مدیریت سوانح طبیعی بکار بسته شود. کنترل ریسک بایستی به عنوان یک چارچوب که قادر به ادغام آینده نگاری و پیش بینی در یک مجموعه سازگار از حوضه های در ارتباط تنگاتنگ از طریق پروسه های ارتباطی ریسک است، مطرح گردد.

^۱ کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران

^۲ استادیار، دانشگاه تهران

^۳ Prediction